

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА АКАДЕМІЧНОГО ТА ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи
О. Б. Жильцов
2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Читання партитур для вокальних
ансамблів**

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»
Професійне спрямування – «Сольний спів»
Освітній рівень – перший (бакалаврський)

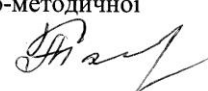
Інститут мистецтв

2017 – 2018 навчальний рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 0981/14
Начальник відділу
моніторингу якості
Програма № 0981/14
(підпис) (прізвище, ім'я, по-батькові)
« » 2014

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А. О. Таранник

Робоча програма з навчальної дисципліни «Читання партитур для вокальних ансамблів» для студентів галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) освітнього рівня.

Розробники: **Каблова Тетяна Борисівна**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв.

Протокол від «06» вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри
академічного та естрадного вокалу _____ Ю.В. Мережко

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

У робочій навчальній програмі з навчальної дисципліни «Читання вокальних партитур» враховані такі особливості організації навчального процесу та норми опрацювання навчального матеріалу, як програмні вимоги у поєднанні з підбором навчального вокального репертуару з урахуванням вокально-виконавських та музичних здібностей і естетичних уподобань, критерії оцінювання тощо. Досягнення студентів на практичних заняттях з вище вказаної навчальної дисципліни контролюються протягом навчального року за змістовими модулями в кожному семестрі.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів **вокально-інструментальної** компетентності в процесі засвоєння знань і практичних умінь, необхідних для вокально-виконавської та вокально-педагогічної діяльності. Розширення музичного світогляду студентів шляхом практичного ознайомлення з провідними жанрами в ансамблевій вокальній музиці; розвиток образного мислення та художнього смаку; духовна підтримка та спрямування на професійно-творчий і особистісний розвиток, на готовність до самоорганізації та самовдосконалення.

Завдання навчальної дисципліни:

- опанування навичок вільного володіння читання вокальних партитур як прояву вокально-інструментальної компетенції, що забезпечує успішність професійної діяльності соліста-вокаліста та керівника вокального ансамблю
- формування і розвиток музично - слухових уявлень учнів, що сприяють осмисленню реального звучання вокального твору в цілому, і окремих його компонентів;
- розвиток умінь реалізувати в практичній роботі над партитурою знання та навички, отримані в процесі вивчення музично-теоретичних дисциплін;
- оволодіння цілісними уявленнями про самостійне опанування музичного матеріалу;
- виховання у студентів навичок самостійної роботи над вокальною партитурою за фортепіано.

Міждисциплінарний взаємозв'язок. сольфеджіо; сольний спів; вокальний ансамбль; основний музичний інструмент; аналіз музичних творів; концертмейстерський клас.

У результаті вивчення дисципліни «Читання вокальних партитур» студент має опанувати такі фахові **компетенції**:

- **виконавські** (здатність читати вокальні партії в складі вокальної партитури; володіння навичками співу під власний супровід);
- **художньо-творчі** (спроможність прочитати та проанлізувати вокальну партитуру; реалізувати власні інтерпретаторські умінь засобами виконання партитури на фортепіано);
- **аналітико-конструктивні** (здатність до аналізу партитури та вміння добирати відповідний інструментальний супровід до партії, що виконується вокально; умінь транспонувати вокальні партитури та партії в різних формах

прочитання);

– **соціально-особистісні** (розуміння ансамблевого, багатоголосного виконавства як становлення соціально-значущого феномену музичного мистецтва; здатність реалізувати власні музичні здібності та фахові уміння в активній соціально-просвітницькій діяльності; здатність до професійного самовдосконалення).

2.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 2 II курс – 2	Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво» спеціальність: 025 «Музичне мистецтво» Професійне спрямування Сольний спів Освітній рівень Перший (бакалаврський)	Нормативна	
Модулів – I		Рік підготовки: II Семестри: III, IV	
Змістових модулів – 2		Аудиторних: 37 год.	
Загальна кількість годин – 180 год. Усього на поточний курс-60 год.		Практичні, лабораторні: 37 год.: III сем. – 19 год. IV сем. – 18 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 год.: III сем. – 1 год. IV сем. – 1 год.		Самостійна робота: 9 год. III сем. – 4 год. IV сем. – 5 год.	
		Види контролю: семестровий контроль 10 год. III сем. – 5 год. IV сем. – 5 год модульний контроль – 4 год.: III сем. – 2 год. IV сем. – 2 год.	

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль I

Змістовий модуль 1 (II курс III семестр)

Особливості запису партитури та основи читання вокальної партитури

Тема 1. Основні особливості вокальних партитур. Зміст і структура курсу, його взаємозв'язок з іншими фаховими дисциплінами. Форми і види аудиторної і самостійної роботи. Визначення рівня музичної підготовки студента: володіння інструментом (фортепіано), знання нотної грамоти. Загальні відомості про вокальну партитуру. Виникнення та будова вокальної партитури. Ключові позначення партій. Запис літературного тексту в партитурі. Різні види записи хорових партитур. Особливі позначення характеру звуковедення, дихання, колористичні прийоми. Правила запису партій хору у скрипковому та басовому ключах: альт, сопрано, бас.

Тема 2. Принципи виконання вокальних партитур на фортепіано. Основне завдання читання з аркуша - ознайомлення з невідомим твором. Необхідність бачити нотний текст трохи попереду фактичного звучання партитури. Аналізувати музичну тканину й розподіляти нотний текст між партіями правої і лівої рук. Виконання вокальних партитур гомофонно-гармонічного складу з чітко вираженою акордовою фактурою, яка звучить на кожній долі такту або на сильних долях. Виконання вокальних партитур гомофонно-гармонічного складу, які мають характер гармонічної підтримки (педалі). Виконання вокальних партитур гомофонно-гармонічного складу, які мають вигляд фортепіанного акомпанементу. Виконання вокальних партитур з мішаною фактурою викладу (акордово- гармонічною, гомофонно-гармонічною).

Змістовий модуль 2 (II курс, IV семестр)

Принципи аналізу вокальних партитур

Тема 3. Музично-теоретичний аналіз вокальної партитури. Формування вмінь здійснення музично-теоретичного аналізу вокальної партитури: форма хорового твору; ладо-тональний план; фактура викладу; особливості гармонійної мови; особливості поліфонічного розвитку; ритмічні особливості; темп, агогика, розмір, динаміка; аналіз елементів композиції.

Тема 4. Робота над партитурою. Аналіз побудови вокальних партитур (одноголосних, багатоголосних), види партитурного запису. Вправи для вільної орієнтації рук і пальців на клавіатурі. Читання найпростіших п'єс з листа. Вільне володіння читанням нот з аркуша – необхідна умова художнього виконання незнайомого нотного тексту. Важливим для цього виду діяльності є впевнене знання мови нот, системи нотних знаків, позначень.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин														
	денна форма									Заочна форма					
	усь ого	у тому числі								ус ь ого	у тому числі				
		ау д.	л.	п.	ла б.	і н д.	с. р.	м. к.	с. к.		л.	п.	ла б.	ін д.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Змістовий Модуль I															
Особливості запису партитури та основи читання вокальної партитури															
Тема 1. Основні особливості вокальних партитур.	9	7		5	2		2								
Тема 2. Принципи виконання вокальних партитур на фортепіано.	14	12		10	2		2								
Модульний контроль	2							2							
Разом за змістовим модулем 1	25	19		15	4		4	2							
Форма контролю	-														
Змістовий модуль 2															
Принципи аналізу вокальних партитур															
Тема 3. Музично-теоретичний аналіз вокальної партитури..	12	10		8	2		2								
Тема 4. Робота над партитурою.	11	8		6	2		3								
Модульний контроль	2							2							
Разом за змістовим модулем 2	25	18		14	4		5	2							
Форма контролю															
Усього годин	60	37		29			9	4	10						

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Не передбачено	

4.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
Модуль І		
Змістовий модуль 1 (II курс, III семестр)		
Особливості запису партитури та основи читання вокальної партитури		
1.	Зміст і структура курсу, його взаємозв'язок з іншими фаховими дисциплінами Загальні відомості про вокальну партитуру. Виникнення та будова вокальної партитури. Ключові позначення партій.	2
2.	Запис літературного тексту в партитурі. Різні види записи хорових партитур. Особливі позначення характеру звуковедення, дихання, колористичні прийоми. Правила запису партій хору у скрипковому та басовому ключах: альт, сопрано, бас.	3
3.	Специфіка виконання на фортепіано вокальних партитур. «Legato» як основний спосіб звуковедення в хорі. Роль правильної аплікатури при виконанні хорових партитур на фортепіано. Різні аплікатурні прийоми. Розподіл голосів партитури між правою і лівою руками. Педалізація.	4
4.	Виконання вокальних партитур гомофонно-гармонічного складу з чітко вираженою акордовою фактурою, яка звучить на кожній долі такту або на сильних долях. Виконання вокальних партитур гомофонно-гармонічного складу, які мають характер гармонічної підтримки (педалі). Виконання вокальних партитур гомофонно-гармонічного складу, які мають вигляд фортепіанного акомпанементу. Виконання вокальних партитур з мішаною фактурою викладу (акордово-гармонічною, гомофонно-гармонічною).	6
Разом за змістовим модулем 1		15
Змістовий модуль 2 (II курс, IV семестр)		
Принципи аналізу вокальних партитур		
6.	Загальний аналіз музики. Відомості про композитора, художньо-образний зміст, склад хору / ансамблю, тональний план, жанр, стиль вокальні функції та штрихи, логіка тембрової драматургії; ідейний зміст літературного тексту, художній образ.	4
7.	Формування вмінь здійснення музично-теоретичного аналізу вокальної партитури: форма хорового твору; ладо-тональний план; фактура викладу; особливості гармонійної мови; особливості поліфонічного розвитку; ритмічні особливості; темп, агогика, розмір, динаміка; аналіз елементів композиції.	2
8.	Формування вмінь здійснення виконавського аналізу вокальної партитури: вокальної та інструментальної партій. Вокальна партія включає поняття: типи голосів, склад виконавців, вокальні штрихи, темпоритм, динаміка, теситура. Інструментальна (фортепіанна) партія: роль вступів,	2

	інтерлюдій, закінчень, змістова сутність, мотивно-тематичний розвиток фактури, постановочний план твору.	
9.	Побудова вокальних партитур (одноголосних, багатоголосних), види партитурного запису. Вправи для вільної орієнтації рук і пальців на клавіатурі. Читання найпростіших п'єс з листа.	4
10.	Виявлення комплексу основних голосів, переробка оркестрової фактури в фортепіанну. Розподіл функцій лівої і правої руки, підготовка твори до виконання на фортепіано (складання клавіру твору). Усвідомлення художньо-образного змісту твору, визначення засобів музичної виразності.	2
Разом за змістовим модулем 2		14
Разом		29

5.Теми лабораторних занять

№ з/П	Назва теми	Кількість Годин
Змістовий модуль 1 (II курс, III семестр)		
Особливості запису партитури та основи читання вокальної партитури		
1.	<i>Різновиди вокальних ансамблів та їх партитурний запис. Підібрати різні види партитур та охарактеризувати їх.</i>	2
2.	<i>Особливості нотації вокальних партитур. Створити та занотувати просту вокальну партитуру народної пісні за вибором.</i>	2
Разом за змістовим модулем 1		4
Змістовий модуль 2 (II курс IV семестр)		
Принципи аналізу вокальних партитур		
3.	<i>Аналіз вокальних партитур. Підготувати анотацію партитури вокального твору.</i>	2
4.	<i>Особливості нотації вокальних партитур. Створити та занотувати просту вокальну партитуру народної пісні за вибором.</i>	2
Разом за змістовим модулем 2		4
Разом		8

6.Самостійна робота

№ з/П	Назва теми	Кількість ть годин	Кількість сть Балів
Модуль I			
Змістовий модуль 1 (II курс, III семестр)			
Особливості запису партитури та основи читання вокальної партитури			
1.	Тема 1. Основні особливості вокальних партитур.	2	10
2.	Тема 2. Принципи виконання вокальних партитур на фортепіано.	2	10
Разом за змістовим модулем 1		4	20
(II курс, IV семестр)			

Принципи аналізу вокальних партитур			
3.	Тема 3. Музично-теоретичний аналіз вокальної партитури..	2	10
4.	Тема 4. Транспонування вокальних партитур.	3	15
Разом за змістовим модулем 2		5	25
Разом		9	45

7. Методи навчання

На заняттях з навчальної дисципліни «Читання партитур для вокальних ансамблів» застосовуються загальні педагогічні та спеціальні методи навчання:

- **метод розв’язання** різних за ступенем складності навчальних завдань (дозволяє формувати у студентів систему практичних умінь і навичок, активізує навчальну діяльність студентів);
- **метод ілюстрування** (застосування викладачем елементів показу правильного звукоутворення та звуковедення);
- **метод звукового регулювання** (дозволяє студентам співвідносити звучання власного голосу з голосом викладача, а також знаходити оптимальний режим роботи голосового апарату в процесі співу з музичним супроводом);
- **метод педагогічного аналізу** (формує педагогічне мислення студентів у конкретних педагогічних та виконавських ситуаціях засобом аналізу власних дій, розвиває аналітичний, вокальний слух студента);
- **метод ескізної роботи над твором** (дозволяє розширити навчальний вокальний репертуар студента з метою його застосування у подальшій викладацькій та музично-виконавській діяльності).

8. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів з навчальної дисципліни «Читання вокальних партитур» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов’язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) видно в таблиці, що розташована нижче.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка у балах	Критерій оцінювання
A	90 - 100	Відмінно - відмінний рівень знань в межах обов'язкового матеріалу, з можливими незначними помилками. За глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому студент легко орієнтується, володіє понятійним апаратом, за уміння пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження.
B	82 - 89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок. За повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце окремі неточності (похибки).
C	75 -81	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок. За повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце суттєві помилки.
D	69 - 74	Задовільно – посередній рівень знань із значною кількістю недоліків. За знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, при цьому студент допускає неточності у визначенні понять та при використанні знань для вирішення практичних завдань, не вміє доказово обґрунтовувати свої судження.
E	60 - 68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань. За неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії.
FX	35 - 59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Навчально-методична карта навчальної дисципліни «Читання партитур для вокальних ансамблів»

II курс

Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
Назва модуля	Особливості запису партитури та основи читання вокальної партитури		Принципи аналізу вокальних партитур	
Кількість балів за модуль	244,5		239	
Заняття	1	2	3	4
Години	5	10	8	6
Назва навчального модуля (практичні заняття) – 304,5 б.	Основні особливості вокальних партитур. (10+0,5)*5 = 52,5 б.	Принципи виконання вокальних партитур на фортепіано. (10+0,5)*10 = 105 б.	Музично-теоретичний аналіз вокальної партитури. (10+0,5)*8 = 84 б.	Робота над партитурою. (10+0,5)*6 = 63 б.
Назва навчального модуля (лабораторні заняття) – 84 б.	Основні особливості вокальних партитур. (10+0,5)*2 = 21 б.	Принципи виконання вокальних партитур на фортепіано. (10+0,5)*2 = 21 б..	Музично-теоретичний аналіз вокальної партитури. (10+0,5)*2 = 21 б.	Робота над партитурою. (10+0,5)*2 = 21 б.
Самостійна робота – 45 б.	5*2 = 10 б.	5*2 = 10 б.	5*2 = 10 б.	5*3 = 15 б.
Види поточного контролю – 50 б.	Модульна контрольна робота (прослуховування (25 б.))		Модульна контрольна робота (прослуховування (25 б.))	
Підсумковий контроль	-			
УСЬОГО без коефіцієнту 483,5 Коефіцієнт – 4,835				

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності Змістовий модуль 1	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування практичних та лабораторних занять	0,5	19	9,5
2.	Робота на практичному занятті	10	15	150
3.	Робота на лабораторному занятті	10	4	40
4.	Самостійна робота	5	4	20
5.	Модульна контрольна робота	25	1	25
Всього без підсумкового контролю		244,5		

№ п/п	Вид діяльності Змістовий модуль 2	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування практичних занять	0,5	18	9
2.	Робота на практичному занятті	10	14	140
3.	Робота на лабораторному занятті	10	4	40
4.	Самостійна робота	5	5	25
5.	Модульна контрольна робота	25	1	25
Всього без підсумкового контролю		239		
Всього без підсумкового контролю та без урахування коефіцієнта		483,5		

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **методи усного контролю:** індивідуальне прослуховування, співбесіда.
- **методи самоконтролю:** уміння самостійно розучувати та проводити аналіз вокальних творів програмного матеріалу.

Кожний модуль включає бали за роботу студента на практичних заняттях, за виконання самостійної роботи і модульний контроль. Модульний контроль знань та вмінь студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу у змістовому модулі.

У таблиці представлено розподіл балів, які отримають студенти впродовж вивчення навчальної дисципліни «Читання партитур для вокальних ансамблів» на II курсі.

11. Розподіл балів, які отримають студенти

Змістовий модуль 1			Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта
Практичне заняття, самостійна робота	Практичне заняття, самостійна робота	Модульна контрольна робота			
T1	T2	25	244,5	-	-
83,5	136				

Змістовий модуль 2			Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта
Практичне заняття, самостійна робота	Практичне заняття, самостійна робота	Модульна контрольна робота			
T3	T4	25	239	-	-
115	99				

Кількість балів за роботу на практичних та лабораторних заняттях, за виконання самостійної роботи і модульний контроль залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасності виконання навчальних завдань;
- ✓ повного обсягу їх виконання;
- ✓ якості виконання;
- ✓ самостійності виконання;
- ✓ творчого підходу у виконанні завдань;
- ✓ ініціативності у навчальній діяльності.

12. Методичне забезпечення

- робоча навчальна програма;
- збірники партитур вокальних творів, партитури опер;
- навчально-методична література.

Орієнтовний вокально-педагогічний репертуар

Орієнтовний репертуар для проведення практичних занять

1. Андреева Л., Попов В. Хрестоматія з читання хорових партитур. Вип.2-3. – М., :Вип.2.- М., 1972. – 394 с., Вип.3, в двух частях: 1-я. - М., 1979. – 126 с.,2-я. – М., 1979. – 103 с.
2. Жуковський Г. Хорові твори. – К.: Музична Україна, 1985. – 132 с.

3. Казанський С. Хрестоматія з читання хорових партитур. Для хора без супроводження та з супроводженням фортепіано: Навчальний посібник для ВНЗ. – М.: Музика, 1976. – 181 с.

4. Колеса М. Вибрані хорові твори. – К.: Музична Україна, 1983. – 320 с.

5. Полтавцев І., Светозарова. М. Курс читання хорових партитур. Вип.1 – М., 1964. – 296 с.

6. Тевлин Б. Хрестоматія з читання хорових партитур.: Хорова музика епохи Відродження. – М.: Музика, 1983. Хрестоматія з читання хорових партитур / Сост.: Д. Семеновський, М. Корольова, О. Романова: Вип.1. – М., 2005. – 78 с.

7. Хорові сцени з опер українських композиторів кінця XIX – початку XX століття / Упор. І.Шилова. – К.: Музична Україна, 1991.

8. Хрестоматія з читання хорових партитур / Сост.: Д. Семеновський, М. Корольова, О. Романова: Вип.2. – М., 2005. – 78 с.

9. Хрестоматія з читання хорових партитур / Сост.: Д. Семеновський, М. Корольова, О. Романова: Вип. 3. – М., 2008. – 94 с.

10. Шелков Н. Хрестоматія з читання хорових партитур.. – Л., 1963. – 445 с.

На II курсі студент повинен вміти:

- Виразно виконувати хорову партитуру на фортепіано, дотримуючись агогічні наголоси в словах і цезури, пов'язані з фразуванням поетичного та музичного тексту, показати навички володіння штрихом «legato»;
- Поєднувати спів однієї з партій з одночасним виконанням партитури на фортепіано як повністю, так і виключаючи партію, виконувану голосом;
- Співати акорди по вертикалі;
- Підготувати анотацію на досліджувану партитуру;
- Загальна кількість – 12-14 вокальних ансамблевих творів

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вірно та ефективно виконувати завдання з самостійної роботи; за належні вокально-виконавські здібності та здатності, працездатність і бажання подальшого професійного розвитку; за знання фахової літератури, термінології; за виявлення креативності у навчальній діяльності.
«дуже добре»	Ставиться за доволі міцні знання програмного матеріалу, вміння вірно та ефективно підійти до виконання завдань з самостійної роботи; за належні вокально-виконавські здібності та здатності, за працездатність; за знання фахової літератури, термінології; за виявлення спромоги творчо і професійно підійти до виконання навчальних завдань..
«добре»	Ставиться за виявлення студентом повних, систематичних знань з

	навчальної дисципліни «Вокальний клас», успішне виконання завдань з самостійної роботи, засвоєння фахової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення професійних та загальних знань. Проте у навчальній діяльності студента наявні незначні помилки, зокрема: відсутність професійної стабільності у навчальній діяльності, яскравого творчого виявлення у виконанні поставлених навчальних завдань.
«задовільно»	Ставиться за виявлення знань основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання, поверхневу обізнаність з фаховою літературою; за виконання завдань з самостійної роботи в обсязі, не меншому 50%, що відповідає основним вимогам до їх повноти виконання; за демонстрування посередніх вокально-технічних та виконавських навичок і відсутність натхнення у викладацькій діяльності.
«достатньо»	Ставиться за виявлення мінімально можливих знань основного навчального матеріалу, поверхневу обізнаність з фаховою літературою; за наявність суттєвих помилок у розумінні вокально-виконавських та викладацьких завдань.
«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	Ставиться студентові, вокально-виконавські та викладацькі можливості якого під час відтворення основного програмного матеріалу надто поверхневі, що пояснюється початковими уявленнями про предмет вивчення.
«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	Ставиться студентові, вокально-виконавські та викладацькі можливості якого не отримали необхідного професійного розвитку з причини відсутності бажання досягти певного результату у навчальній діяльності.

13. Рекомендована література

Основна література:

- 1.Андреева Л., Попов В. Хрестоматия по чтению хоровых партитур.- М., 1976.
- 2.Афонченко М.М. Читання хорових партитур: Методичні вказівки.- Рівне, 1991.
- 3.Казанский С. Хрестоматия по чтению хоровых партитур.- М., 1976.
- 4.Коломієць А., Пащенко В., Тіхова Є. Курс читання хорових партитур.-К., 1977.
- 5.Кошиць О. Українські народні пісні для хору.- К., 1976.
- 6.Леонтович М. Хорові твори.- К., 1968.
- 7.Людкевич С. Українські народні пісні в обробці для хору.- К., 1968.

8.Лятошинський Б. Хори без супроводу.- К., 1971.

9.Додаткова література:

10. Стеценко К. Кантати та хори.- К., 1982.

11.Тевлин Б. Хрестоматия по чтению хоровых партитур.- М., 1975.

12.Хорові твори українських композиторів на слова Т.Г.Шевченка.- К., 1961.

13. Чесноков П. Избранные хоры акапелла. Произведения для женского хора в сопровождении фортепиано М., 1967.

14.Шелков Н. Хрестоматия по чтению хоровых партитур. - Л., 1963

15.Антонюк А. Постановка голосу: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Українська ідея, 2000.

16.Барсов Ю. Вокально-исполнительские и педагогические принципы М. Глинки. – М., 1968.

17.Вопросы вокальной педагогики. Выпуск 7. Сборник статей. - М.: Музыка, 1984.

18.Євтушенко Д. Роздуми про голос. – К.: Музична Україна, 1979.

19.Канкарович А. Культура вокального слова. - М.: Муз. изд., 1957.

20.Конвер Ю. Тренировочные упражнения в развитии певческого голоса. – М., 1976.

21.Фейгін М. Індивідуальність учня та мистецтво педагога. – М., 1968

14. Інформаційні ресурси

1. Нотний матеріал.
2. Навчально-методична література.
3. Інтернет-ресурс.